

Sí i no, però plebiscitàries

Torrelles de Foix sembla un poble edificat al voltant de la carretera BV-2122, una via sense gaire trànsit que comunica l'Alt Penedès amb l'Alt Camp –potser un antic camí a Santes Creus. Darrere la carretera s'amaga un carrer principal tranquil, gairebé desert un matí qualsevol d'un dia laborable.

A Torrelles, a diferència de la veïna localitat de Pontons –on governa l'únic alcalde del PP del Principat–, hi ha una majoria del Sí a la independència: CiU hi governa amb 6 regidors, Esquerra n'hi té 2; el PSC, dos més, i una llista independent, 1. El PP no hi té ni un representant.

Una translació automàtica dels vots de les municipals a les autonòmiques implicaria que el pròxim 27 de setembre la llista de Junts pel Sí aconseguiria en aquesta població més del 61 per cent. Però no és tan senzill.

En primer lloc perquè la gent –si més no, els veïns consultats per EL TEMPS– no està pensant en candidatures sinó en termes purament plebiscitaris: tant els partidaris de la independència com els seus contraris només pensen a votar Sí o No, no pas en la llista que representa l'una opció o l'altra.

En segon lloc, la política municipal i la nacional són diferents i els vots no necessàriament coincideixen –ni tan sols el mateix concepte de nacional vol dir el mateix per a uns que per a altres.

El No desconfiat

La Milagros de Lamo és al parc infantil que hi ha rere l'església de Torrelles. Vigila els seus néts. Té una seixantena d'anys però no els representa. La seva edat es fa evident quan explica que ha treballat 44 anys a l'empresa de filatures Sisa. Ara l'han acomiadat.

Paisatge de vinyes propi del Penedès al voltant de Torrelles de Foix, un poble cada cop més dependent de l'agricultura, segons els seus veïns.

TORRELLES DE FOIX (Alt Penedès)

limita amb Pontons, però no té cap regidor del PP. Hi governa CiU, que té sis regidors, en un consistori on Esquerra en té dos; el PSC, dos més i una llista independent, un. Els sí i els nos estaran dividits, però tothom pensa en un plebiscit

*Reportatge d'Àlex Milian
Fotografies de Jordi Play*

“Han fet un ERO, ens han pagat quatre duros i al carrer”, diu De Lamo. “Si vam arribar a ser un centenar de treballadors, ara se n'han quedat uns quinze”.

En castellà, Milagros opina que la situació socio-econòmica s'ha degra-

dat i en aquest declivi es perden drets i avanços aconseguits per les generacions passades: “Crec que, a poc a poc, se'n va en orris tota la feina que havien fet els nostres pares i els nostres avis. La feina s'està perdent i els sous s'enfonsen”.

→ La Milagros té por que la independència encara no porti a escenaris més negatius: “De moment, el 27S el veig fosc perquè tinc la sensació que, amb la independència, anirem a pitjor. Ja sabem que el centre d’Espanya xucla molt d’aquí, però no veig clar que la independència sigui bona”.

En conseqüència té clar el seu vot: “El 27S votaré no. Però jo ja ho tinc a la butxaca, com aquell que diu. No com altres. Però em preocupa que, tal com va l’economia, potser no cobrarem la jubilació. Amb la independència encara és més arriscat. Potser no passaria res però no em fa gens de gràcia”.

Afirma que les coses “s’haurien d’arreglar d’una altra manera” però desconfia de tots els polítics, i també d’aquells de partits que defensen la unitat de l’Estat: “Em penso que tots els polítics es barallen per entrar i omplir-se les butxaques.”

En Manuel Navarro també és partidari del No a la independència però coincideix amb De Lamo en la valoració negativa de tots els partits sense distinció. “Votaré a qualsevol que digui que no. No tinc cap preferència per cap dels

partits perquè tots roben igual”. A pesar d’això opina convençut que “abans parlaven molt del Bárcenas i ara del Pujol no en parlen”.

Navarro, ja jubilat, rebla amb les seves paraules el caràcter plebiscitari del 27S: “Votaré que no”. Navarro creia

que, aquestes eleccions es votaven llistes i també seria un referèndum sobre la independència. També s’afanya a vaticinar que la seva opció serà la guanyadora: “Crec que guanyarà el No. Jo vull que Catalunya continuï sent Espanya. Em preocupa molt que guanyi el Sí, efec-

PASTISSERS. A l'esquerra, l'església de Torrelles de Foix. A la dreta, en Joan Pardo, pastisser de Torrelles i ferm defensor de la independència, a més de militant de Convergència. A sota, l'entrada a Torrelles de la BV-2122.

Joan Pardo és pastisser i està a favor de la independència però és pessimista sobre els resultats del 27S

“No les veig guanyades aquestes eleccions. Hi ha molts sectors que són vulnerables per la por. Els avis perquè cobren la pensió i tenen por de perdre-la. Uns altres perquè tenen una feina poc segura i els diuen que, amb la independència, tota l'economia anirà de mal borràs.”

Opina que l'extensió del discurs de la por està provocant sospites totalment infundades que freguen el ridícul: “També hi ha gent que tenen més por que una altra cosa. Conec una dona gran que diu que després de la independència no la deixaran parlar en castellà. Si us plau! Hi ha opinions una mica rònegues arran del debat de la independència”

Pardo considera que és “molt difícil que guanyi la independència” perquè “a Madrid han tret una nova llei, l'han reformat expressament per evitar-ho”.

Pardo, com a militant confès de Convergència, assegura que votarà que sí.

L'hegemonia de Convergència a Torrelles –guanyadors per majoria absoluta amb 6 dels 11 regidors– contrasta amb la victòria indiscutible del PP a Pontons, només a set quilòmetres [vegeu el reportatge que precedeix aquest]. Però les diferències socio-polítiques potser no són tan grans com fan pensar els resultats electorals. A les eleccions municipals potser predomina l'eix esquerra-dreta sobre l'eix nacional i, en casos extrems com el del 27-S, es poden girar les tornes.

Antoni M. és un jubilat de Torrelles que assegura conèixer l'alcalde del PP de Pontons, Lluís Caldentey, des de fa dècades. “Jugàvem a futbol junts”, assegura. Antoni M. afirma que, en converses íntimes, Caldentey, “tot i ser l'alcalde del PP, ell mateix reconeix que Convergència guanyarà a Pontons en unes plebiscitàries”.

Antoni M. també votarà independència. Fa broma dient que executarà les instruccions que li passin la seva filla i el

seu gendre, “que estan a l'ANC i em diuen tot el que he de fer”. Assegura seriós que és independentista des de fa temps i que espera que el nou Estat no li falli a l'hora de cobrar la pensió: “No és que cobri molt, però la necessito”.

També opina que la victòria del Sí –una altra vegada el vot plebiscitari– “serà difícil, perquè, per un costat, faran promeses de noves inversions i llocs de treball, i per l'altre faran por sobre tot allò que pugui passar després de la independència”.

La mirada de la gent gran de Torrelles sembla un pèl desencantada, per les experiències –com l'acomiadament de la Milagros després de 44 anys de treball a la mateixa fàbrica– o per l'evidència que el poble ja no és un centre de treball: “Aquí, de senyors de peles, no en queden gaires –diu Antoni M.–. Només queda una fàbrica i mitja i, per tant, poca gent treballa a la indústria. Molts altres treballen fora del poble, a Vilafranca sobretot, i hi ha bastants jubilats”.

Ariadna Cervera és jove i partidària del Sí, però també creu que el discurs de la por s'estén perillosament per als interessos de la independència que ella desitja: “No les veig gaire clares aquestes eleccions. Molta gent aposta pel sí però n'hi ha que els acolloneixen molt: amb la sortida de la UE i amb altres coses. I potser votaran que no, o no votaran, per por de lluitar a favor del sí”.

Ariadna té clar que votarà Junts pel Sí perquè vol la independència però també la preocupa que el cap i casal de Catalunya no faci de locomotora d'aquesta independència.

“Crec que estarà molt ajustat i ara Barcelona diu que no serem un Estat cent per cent independent. Si Barcelona no és el motor, malament anem.”

A l'entrada i la sortida de Torrelles de Foix per la carretera BV-2122 que va a Pontons, hi ha penjada una estelada. Només set quilòmetres separen el poble de l'únic municipi català amb alcalde del PP i potser les diferències no són tan evidents. ●

tivament. Perquè no veig ni esperança ni benefici en la independència. A més –afegeix Navarro– ja ha passat abans. Catalunya va ser independent dotze hores. Cada vegada que ho ha intentat, ha fracassat”.

El seu vot, insisteix ara, serà “per a un partit que encara lluiti per la bandera espanyola”

El Sí pessimista

Els partidaris de la independència de Torrelles coincideixen amb els contraris a la independència en una cosa: tots parlen de votar Sí, no pas de llistes de Junts pel Sí o de la CUP. Si la pregunta és el 27S, la resposta és per a tots de referèndum, binària i simple: sí o no.

La diferència principal amb els partidaris del No és que no critiquen els partits que defensen el Sí –no hi ha acusacions automàtiques de corrupció ni generalitzacions sobre els polítics.

Això sí, tots tres temen per sobre de qualsevol cosa la influència del discurs de la por sobre la independència. Creuen que és el més perjudicial per als interessos del Sí.